

Neúprosný protivník - ČAS

Odd. neonatologie FN Ostrava

Renáta Kolářová

ČAS - časný asfyktický syndrom
- s možností rozvoje MODS / HIE

ČAS - proměnná, ve které žijeme
- sekundy, minuty, hodiny....

PERINATÁLNÍ ASFYXIE

- 2 – 5 / 1000 živě nar. donoš. novor.
- 15 – 20% novor. zemře v důsledku HIE
- podílí se 10 % na vzniku DMO
- u NNPH (zejm. IUGR) se incidence zvyšuje až 10 x (rozdílné adaptační schopnosti)

Standardní léčba HIE

- zaměřuje se na zvládnutí selhání orgánů nebo systémů (ledviny, plíce, játra, krevní srážení)
- NEZAHRNUJE řízenou hypotermii

Řízená hypotermie

- nenahrazuje standardní léčbu, ale provádí se současně s ní

ČNeoS

– iniciovala vznik pracovní skupiny

Cíl:

- 1. standardizace postupu ŘH**
- 2. vznik doporučení pro novor. odd.**
- 3. časová dostupnost (transport do PC)**
- 4. „forenzní štít“ pro poskytuující PC**

Řízená hypotermie

- zatím největší pokrok v léčbě HIE za posledních 20 let
- největší benefit pro středně závažné HIE (cca 1/6 dětí)
- nemění osud pacientů s lehčí a nejtěžší formou HIE

Rizika HT

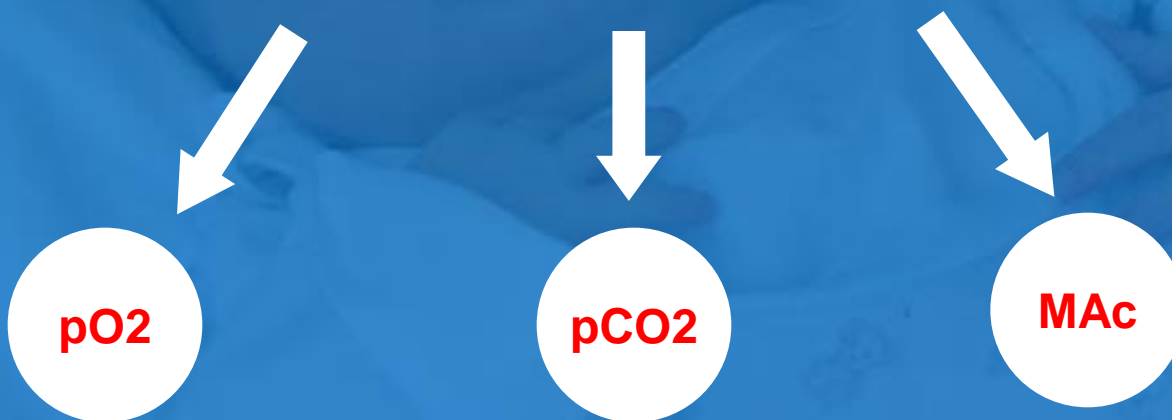
- poruchy srdečního rytmu
- prohloubení oběhové nestability
- porucha rovnováhy vnitřního prostředí
(*ionty, glykémie*)
- poruchy krevní srážlivosti

Tyto komplikace s sebou přináší ale i samotná asfyxie bez použití léčby HT....

„Čas“ – neúprosný protivník

Asfyxie = přerušení dodávky KYSLÍKU
do metabol. aktivních tkání

„Čas“ – neúprosný protivník

Ischémie = přerušeni dodávky
VŠECH SUBSTRÁTŮ
do tkání a orgánů

Plod a novorozenec jsou k asfyxii

REZISTENTNĚJŠÍ

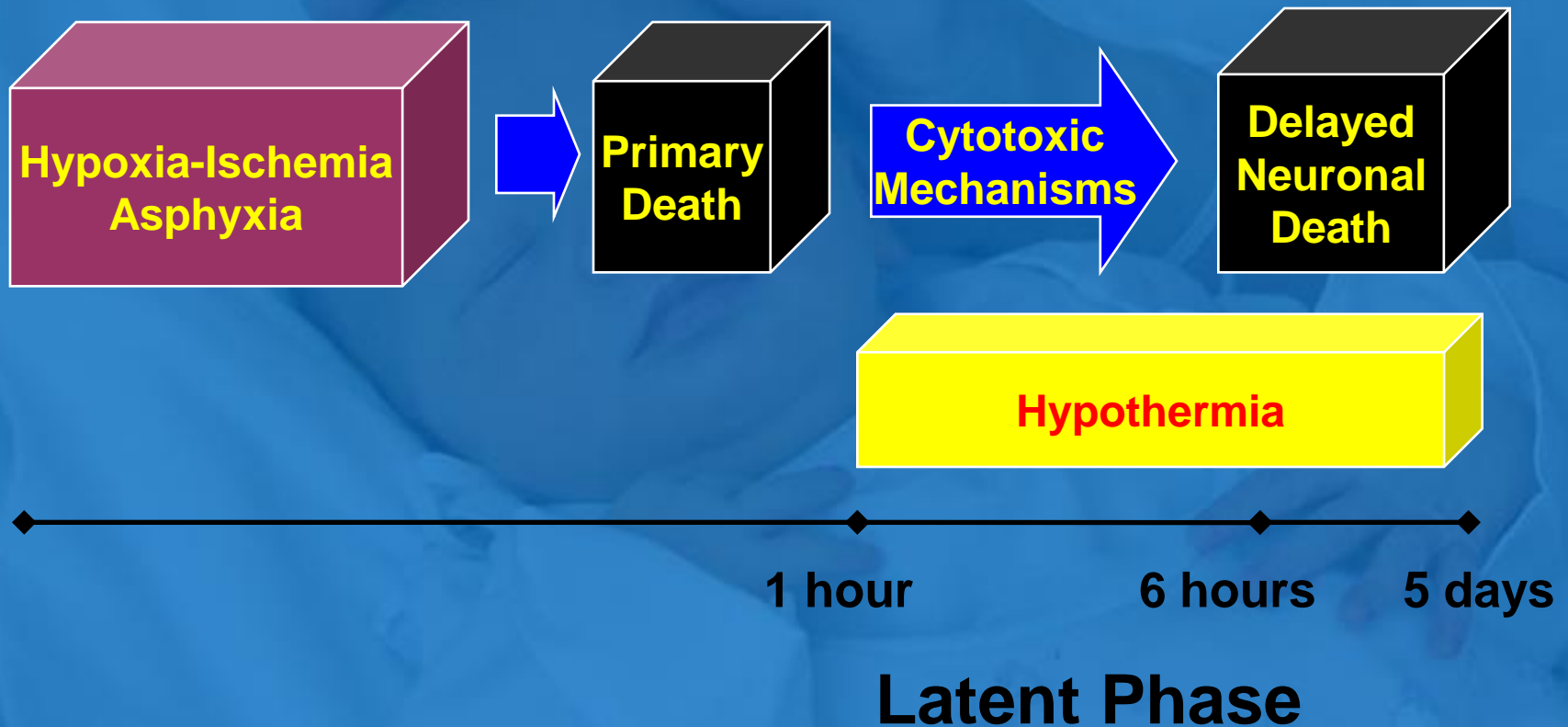
než dospělí.

ASFYXIE   *kontra*   čas

lehčí asfyxie - následuje orgánová
krátkodobá hyperémie

těžší asfyxie - až „non-flow“ v orgánech
je následován reperfuzí
- přechod na anaerobní metabolismus
(zhroucení energet. metabolismu)

Timing of Pathological Events After Hypoxia-Ischemia

ACIDÉMIE plodu

- prohlubuje se úměrně délce trvání hypoxického inzultu (...“čas“...)
- novor. morbidita prokazatelně roste s klesajícím umbil.art. pH pod 7,0
- metabolická složka je prognosticky závažnější než respir.složka acidosis
- naopak nižší pO₂ art. krve není prediktorem nepříznivého neurolog.vývoje

Nepřeceňujme Apgar score

- **jedno z kritérií indikace HT (subjektivní zatížení hodnocení)**
- **nevypovídá o tom, co bude (morbidity), je spíše výsledkem předchozích příčin (horší nástroj pro hodnocení outcome)**
! cca 75 % dětí s dg. DMO – norm.AS !

Klíčové časové údaje – DOKUMENTACE

- nástup a délka hypoxického inzultu (?)
- čas nástupu prav. AS nad 100/min.
- čas nástupu spontánní ventilace
- čas úpravy svalového napětí
- délka trvání resuscitace

Předpověď dlouhodobého neurologického postižení (klinika a zobrazovací metody)

- stupeň HIE (klasifikace Sarnat á Sarnat)
- přítomnost křečí – 1.-12.hod., status epilepticus
- abnormální MRI mozku
- závažnost a trvání EEG abnormalit
- abnorm. vizuální evokované potenciály
- mikrocefalie
- atrofie optiku
- stáří dítěte při započetí HT

Předpověď neurologického postižení (metabolismus)

?????

- čas normalizace metabolického profilu (acidosa, laktát, glykémie, jaterní testy, koagulace)
- význam magnézia, kyslíkových radikálů

ASFYKTICKÝ INZULT ...čas, čas, čas, čas, čas

- po základní stabilizaci **IHNED** transport
- webové stránky: Informovaný souhlas k přečtení rodičům před dojezdem RZP

NEZTRÁCEJME ČAS

i minuty mohou být příliš cenné !!!

POČÍTEJME....

Příprava k transportu
Transport

PC

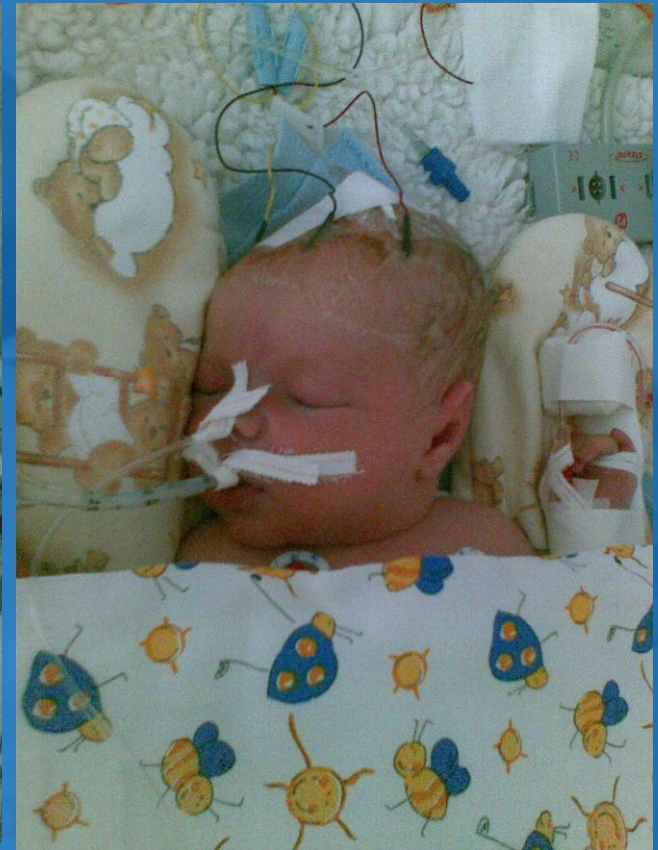
– indikační kritéria, zajištění UVC, UAC, RTG, saturační čidlo, teplotní čidlo, EKG, OGS, močová cévka, vstupní sono mozku, napíchnutí elektrod a EEG a 30 min. (nerušený !) záznam a EEG

Vyhodnocení kritérií a start HT

CAVE !!!

**Šance pacienta rostou
s co nejčasnějším
zahájením HT
po inzultu**

Nejen tyto děti šanci využily

Nejen tyto děti šanci využily

Nejen tyto děti šanci využily

Den po porodu - 26.6.2008

D Ě K U J I za pozornost.

26.10.2009